

Arbetsmiljöverket

Vad säger arbetsmiljölagen om smittrisker på förskolan?

STRAMA Stockholm

Hygien och smitta i förskolan 221124, Madeleine Kais

Arbetsmiljöverkets organisation och utbredning i Sverige

Arbetsmiljöverket verksamhet är indelad i åtta avdelningar (Inspektion, Regler och Internationella frågor, Juridik, Administration och Analys, Kommunikation, Human Resources, Verksamhetsskydd och lokaler och Myndighetsgemensam kontroll).

Verksamhet finns på 12 orter i Sverige från Luleå till Malmö.

Myndighetsledning i Solna

2022 blev vi 700 anställda.

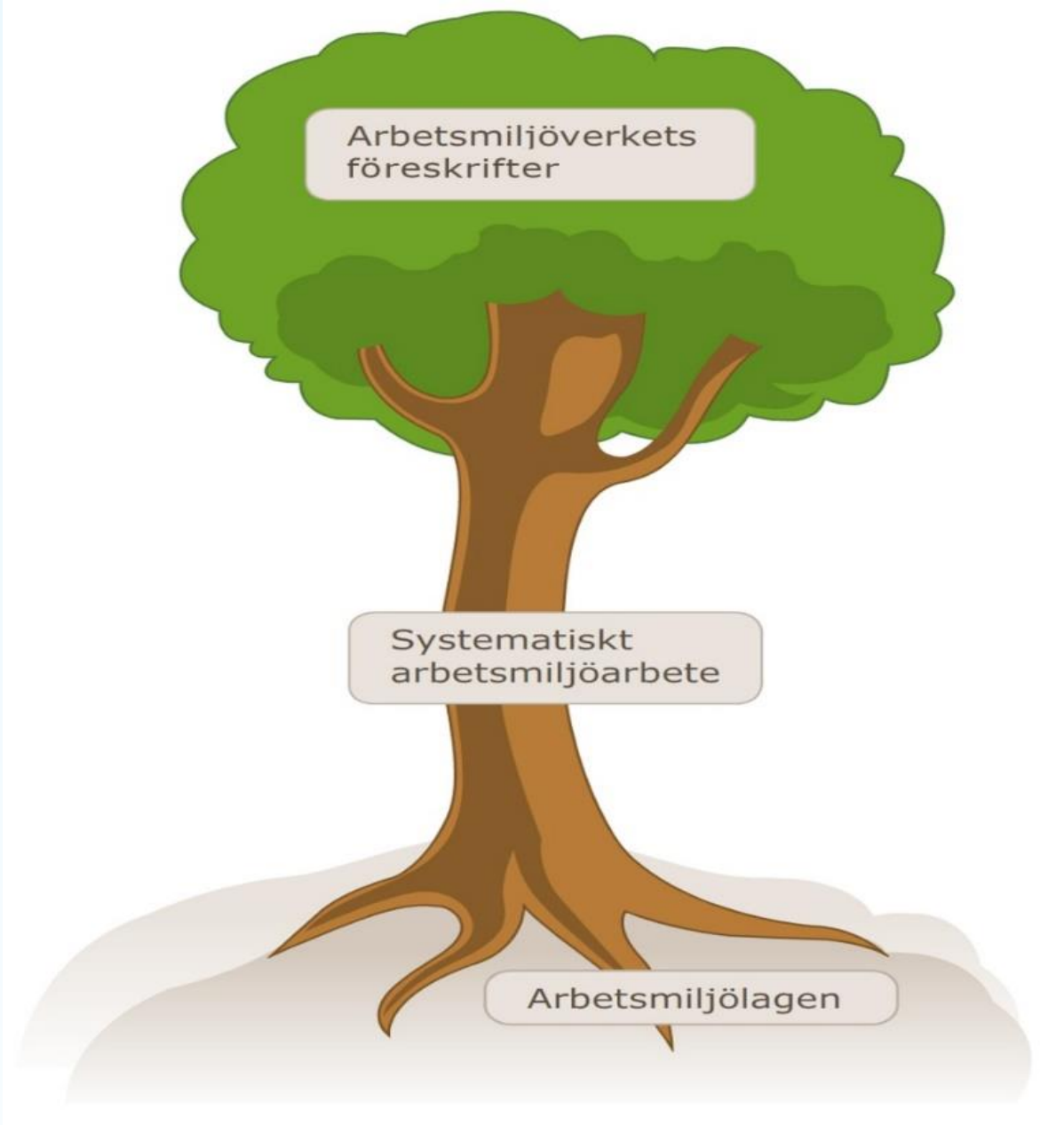
Våra kärnverksamheter

- Inspektion
- Regler
- Analys
- Kommunikation

Arbetsmiljöverket och Arbetsmiljölagen

- Arbetsmiljölagens syfte är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- **Det är arbetsgivaren som har huvudansvaret för arbetsmiljön** och ska vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att arbetstagaren utsätts för ohälsa eller olycksfall.
- Myndigheten utfärdar föreskrifter som bland annat reglerar de förebyggande åtgärder som arbetsgivaren ska vidta mot smittrisker i arbetsmiljön. Exempel på sådan reglering är krav på hygienrutiner, desinfektion, tillhandahållande av personlig skyddsutrustning och erbjudande om kostnadsfri vaccination till arbetstagare.

SAM (AFS 2001:1)
arbetsgivarens arbete med
att undersöka, genomföra
och följa upp verksamheten
på ett sådant sätt att ohälsa
och olycksfall i arbetet
förebyggs och en
tillfredsställande arbetsmiljö
uppnås.

Föreskrifter som gäller för förskoleverksamhet

- Systematiskt arbetsmiljöarbete (AFS 2001:1)
- Arbetsplatsens utformning (AFS 2020:1)
- Organisatorisk och social arbetsmiljö (AFS 2015:4)
- Belastningsergonomi (AFS 2012:2)
- Smittrisker (AFS 2018:4)
- Kemiska arbetsmiljörisker (AFS 2011:19)
- Gravida och ammande arbetstagare (AFS 2007:5)
- Personlig skyddsutrustning (AFS 2001:3)

AFS 2001:1

AFS 2020:1

AFS 2015:4

Så arbetar du systematiskt med arbetsmiljön

Undersök och bedöm risker, åtgärda och kontrollera

- ändrade arbetsuppgifter eller utförandet därav
- förändrade eller nya lokaler
- någon som t.ex. kräks
- Skapa rutiner för att undersöka arbetsmiljön regelbundet och vid förändringar.
- åtgärder, har de haft förväntad effekt

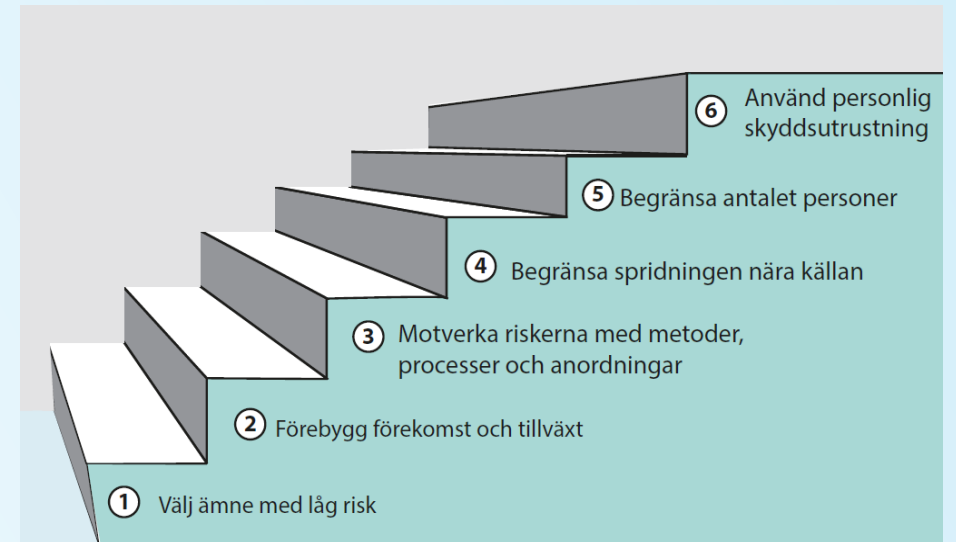

Åtgärdsstrappan

Arbetsgivaren ska först undersöka och riskbedömning varje arbetsmoment. Därefter vidta skyddsåtgärder.

Gemensamma skyddsåtgärder ska väljas före personliga:

- Avlägsna källan till riskerna
- Minimera riskerna
- Tekniska
- Organisatoriska
- Personlig skyddsutrustning

Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om smittrisker (AFS 2018:4)

Enligt föreskrifterna om smittrisker ska arbetsgivaren regelbundet undersöka och riskbedöma arbetet, samt vidta åtgärder för att undvika att smittämnen sprids och se till att antalet arbetstagare som riskerar att utsättas för smittämnen hålls så lågt som möjligt. Kunskap om hygieniskt arbetssätt och andra åtgärder för att skydda arbetstagare mot smitta är en viktig del i föreskrifterna.

1 § Syftet med dessa föreskrifter är att **förebygga** risker för att arbetstagare blir infekterade av smittämnen, eller blir varaktigt bärare av smittämnen, på grund av sina arbetsuppgifter.

2 § Dessa föreskrifter gäller för arbetsuppgifter som innebär att arbetstagare kan utsättas för smittrisker, på grund av uppgifternas art eller de förhållanden under vilka de utförs. (Gäller även för studerande och praktikanter)

3 § Framgår att arbetsgivaren har ansvaret för att föreskrifterna följs.

Gemensamma bestämmelser

- § 5 beskriver systematiskt arbetsmiljöarbete. Att arbetsgivaren regelbundet ska undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna samt krav på åtgärder
- § 6 beskriver **särskilda krav** på att *undersöka och riskbedöma* arbetsmoment med smittrisk.
- § 7 På arbetsställen där det finns smittrisk ska arbetsgivaren vidta åtgärder för att undvika att smittämnen sprids, och se till att antalet arbetstagare som riskerar att utsättas för smittämnen hålls så lågt som möjligt.
- §§ 8-9 rengöring ska ske så snart som möjligt med medel och metoder anpassade efter behovet. Handtvätt eller desinfektion i arbeten med smittrisk samt inte äta eller dricka i utrymmen med smittrisk
- § 10 Arbetsgivaren ska, vid behov, erbjuda vaccination,..... kan ha utsatts för eller riskerar att utsättas för smittämnen i arbetet.

Vid arbete med risk att komma i kontakt med kroppsvätskor gäller

- § 13 gäller särskild utbildning
- § 14 särskilda hygienåtgärder tillämpas utöver de i 7-9 §§
- § 15 stickande och skärande avfall

- Personlig skyddsutrustning ska användas när andra åtgärder för att undanröja risken för smitta inte är tillräckliga. Det inte acceptabelt att använda personlig skyddsutrustning istället för att vidta andra skyddsåtgärder. När personlig skyddsutrustning ska användas ska all personal ha kännedom om vilken skyddsutrustning som enligt riskbedömning ska användas, var den ska användas och hur den ska användas.
- Om det finns risk för att arbetstagare kommer i kontakt med kroppsvätskor ska alltid personlig skyddsutrustning användas. Det gäller även vid till exempel hantering av smutsig tvätt, vid blöjbyten eller hantering av avfall som kan innehålla kroppsvätskor. Riskbedömningen avgör vilken skyddsutrustning som ska användas

Tack för din uppmärksamhet!

Läs mer på www.av.se

Arbetsgivaren måste ha kunskap för att göra en korrekt bedömning av smittrisker eller ta hjälp från annat håll för att göra riskbedömningen.

<https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/sjukdomar-smitta-och-mikrobiologiska-risker/>.

The screenshot shows the homepage of Arbetsmiljöverket (The Swedish Work Environment Authority). At the top, there are navigation options: 'Lättläst' (Easy to read), 'Teckenspråk' (Sign language), 'Lyssna' (Listen), and 'Other languages'. The logo 'ARBETSMILJÖVERKET' is prominently displayed. A search bar contains the text 'Vad letar du efter?' and a 'Sök' button. Below the logo, there are five main menu items: 'Arbetsmiljöarbete och inspektioner', 'Hälsa och säkerhet', 'Inomhusmiljö', 'Produktion, industri och logistik', and 'Om oss'. The main content area features four large orange icons with corresponding text: 1. A paragraph symbol (§) for 'Lagar och regler' (Laws and regulations), with a sub-description 'Lagar, regler och föreskrifter om arbetsmiljö'. 2. A computer monitor icon for 'E-tjänster' (E-services), with a sub-description 'E-tjänster och blanketter för anmälan och ansökningar'. 3. An icon of three people for 'Inspektioner' (Inspections), with a sub-description 'Inspektioner, utredningar och kontroller'. 4. A hammer and wrench icon for 'Stöd och verktyg' (Support and tools), with a sub-description 'Stöd och verktyg för ditt arbetsmiljöarbete'. Below these are three grey boxes with yellow headers: 'Arbetsgivare' (Employer) with a list of responsibilities; 'Skyddsombud' (Safety representative) with a list of duties; and 'Arbetstagare' (Employee) with a list of rights and support options.

Lättläst Teckenspråk Lyssna Other languages

ARBETSMILJÖVERKET

Vad letar du efter? Sök

Arbetsmiljöarbete och inspektioner Hälsa och säkerhet Inomhusmiljö Produktion, industri och logistik Om oss

§
→ Lagar och regler
Lagar, regler och föreskrifter om arbetsmiljö

→ E-tjänster
E-tjänster och blanketter för anmälan och ansökningar

→ Inspektioner
Inspektioner, utredningar och kontroller

→ Stöd och verktyg
Stöd och verktyg för ditt arbetsmiljöarbete

Arbetsgivare

- Ansvar för arbetsmiljön
- Systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM
- Vad gör du som arbetsgivare vid begäran om åtgärder (6:6 a)?
- Vad gör du som arbetsgivare vid skyddsombudsstopp (6 kap 7§)
- Så går en inspektion till
- Anmäl arbetsskada

Skyddsombud

- Arbeta med arbetsmiljön
- Skyddsombud och arbetsmiljöombud
- Begäran om åtgärder kring arbetsmiljö och arbetstider (6:6a)
- Skyddsombudsstopp (6 kap 7§)
- Psykisk ohälsa, stress, hot och våld

Arbetstagare

- Ditt deltagande i arbetsmiljöarbetet
- Din arbetsgivares ansvar för arbetsmiljön
- Lokaler och arbetsutrymme
- Psykisk ohälsa, stress, hot och våld
- Personlig skyddsutrustning